

Nota Hondenbeleid Gemeente Asten

Colofon:

In opdracht van:

Gemeente Asten
Koningsplein 3
Asten

Beleidsmedewerker:

R. Schleedoorn
Beleidsmedewerker, afdeling Openbare Werken
Sectie Groen, Natuur en Landschap

Auteur:

R. Schleedoorn
M. Snel
N. van Rengs

Bestand: H\Hondenbeleid\werkdocument 07

Hondendrollen

Ik voetbal vaak met jongens uit de klas
Eerst prikken we dan aan takken
De hondendrollen haastig uit het gras
Wat kunnen die beesten kakken
En meestal vergeet je een keutel of drie
Daar val je dan in met de hand of knie

(citaat van Willem Wilmink)

Samenvatting

Aanleiding voor het formuleren van beleid is het toenemende aantal klachten over hondenpoep en loslopende honden. Met name in het de kern Asten zijn een aantal knelpunten ontstaan als gevolg van het realiseren van enkele nieuwbouwprojecten op inbreidingslocaties zoals het wooncomplex De Lisse. Voorheen werden deze locaties door hondenbezitters gebruikt om de hond uit te laten. Een ander punt vormt de vervuiling en de verontreiniging van trottoirs, plantsoenen en speelgelegenheden. De ontlasting van honden kan oorzaak zijn van infectieziekten, met name worminfecties bij kinderen die veelvuldig in zandbakken spelen. Ook kunnen loslopende honden gevaar opleveren en overlast veroorzaken.

Kortom de knelpunten zijn:

- Onvoldoende uitlaatmogelijkheden voor honden met name in het centrum van Asten;
- Vervuiling van speelplekken, trapvelden en trottoirs binnen de gemeente Asten;
- Kans op infectieziekten veroorzaakt door spoelwormen;
- Overlast en (verkeers-) gevaar als gevolg van loslopende honden.

Deze knelpunten worden tevens ondersteund door de enquête resultaten.

In het verleden zijn op verschillende manieren acties gehouden en voorlichting verstrekt. Maar net zoals het aanbrengen van verbodsborden bij speelplekken, trapvelden, het Loverveld alsmede de parken, levert dit onvoldoende resultaat op. Vaak is de overlast meer te wijten aan het gedrag van de baas dan aan het gedrag van de hond. Veel overlast kan door een hondvriendelijk (en baasvriendelijk) beleid worden voorkomen.

Doelstelling van het te voeren beleid is met name gericht op het verminderen van overlast aan derden. Daarnaast dient het beleid in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Bij het ontwikkelen van nieuwe woonlocaties en reconstructies dienen voorzieningen om honden uit te laten meegenomen te worden in de ontwerpfase.

Kortom de doelstellingen zijn:

- Het terug dringen van de overlast van hondenpoep in de woonomgeving (paden, trottoir, speelplaatsen, verblijfsterreinen, winkelcentra e.d. alsmede bij terreinen met een recreatieve functie);
- Het opzetten van een duidelijke en werkbare regelgeving en het scheppen van duidelijkheid voor zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters;
- Het stimuleren van positief gedrag door het aanbrengen van goede voorzieningen;
- Strenge handhaving van het beleid.

Om de doelstellingen te kunnen realiseren zal het hondenbeleid permanent een aandachtspunt moeten blijven van de gemeente. Het veranderen van gedrag door voorlichting vergt vele jaren. Het nieuwe gedrag moet een gewoonte worden en de gemeente zal het moeten blijven stimuleren. Om dit te bereiken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Uitgeven van een nieuwe duidelijke folder waarin alle zaken met betrekking tot het hondenbeleid toegelicht worden;
- Het verplicht stellen van een opruimmiddel;
- Aanstellen van een hondenwachter met opsporingsbevoegdheid;
- Het aanleggen van hondentoiletten en hondenuitlaatstroken.

Het aanleggen en het onderhouden van de nieuwe voorzieningen kost geld evenals het geven van voorlichting, daarom is gezocht naar financieringsmiddelen voor het nieuwe beleid. Voorgesteld wordt om het beleid te financieren door het invoeren van hondenbelasting.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Nota Hondenbeleid	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Probleemstelling	7
1.3 Doelstelling	7
1.4 Werkwijze	8
1.5 Leeswijze	9
2 De huidige situatie	10
2.1 Juridische kaders	10
2.2 Voorzieningen en voorlichting	10
2.3 Beleving bij bewoners	11
2.4 Knelpunten	11
3 Gewenste situatie	12
3.1 Visie	12
3.2 Voorlichting en communicatie	12
3.2.1 Nieuwe folder	12
3.2.2 Communicatie	12
3.2.3 Campagnes	13
3.3 Hondenvoorzieningen	13
3.3.1 Maatregelenplan	13
3.3.2 Richtlijnen voor beheer en onderhoud	14
3.4 Nieuwe regelgeving en de Algemene Plaatselijke Verordening	15
3.5 Handhaving	15
3.6 Hondenbelasting	16
3.6.1 Hondenbelasting binnen DAS gemeenten	16
3.6.2 Voorstel hondenbelasting in de gemeente Asten	17
4 Uitvoeringsplan	19
4.1 Financiering	19
4.1.1 Inkomsten	19
4.1.2 Uitgaven	19

Bijlagen	21
Bijlage I: Resultaten enquête	22
Bijlage II: Financiële onderbouwing	23
Bijlage III: Communicatieplan	24
Bijlage IV: Reacties inspraak	25
Bijlage V: Overzichtstekeningen	26

1 Nota Hondenbeleid

1.1 Inleiding

Honden spelen een belangrijke rol in onze samenleving. In Nederland leven ongeveer 1,4 miljoen honden, of te wel 1 op de 4 huishoudens heeft een hond. Eigenaren hebben vaak een hechte band met hun trouwe viervoeter en beschouwen het dier als een lid van het gezin. Honden zorgen voor gezelligheid en voor veel mensen zijn honden van onschatbare waarde. Het houden van een hond kan een positieve invloed hebben op de geestelijke en lichamelijke gezondheid van mensen. Naast deze positieve aspecten kunnen honden ook overlast veroorzaken. Hierbij moet met name gedacht worden aan geluidsoverlast, overlast veroorzaakt door agressieve honden en overlast door hondenpoep. Vaak is de overlast meer te wijten aan het gedrag van de baas dan aan het gedrag van de hond. Ook de leefomgeving van de baas en de hond spelen hierbij een belangrijke rol. Veel overlast kan door een hondvriendelijk (en baasvriendelijk) beleid worden voorkomen.

1.2 Probleemstelling

Het aantal klachten over hondenpoep en loslopende honden neemt toe. Met name in de kern Asten zijn een aantal knelpunten ontstaan als gevolg van het realiseren van enkele nieuwbouwprojecten op inbreidingslocaties zoals het wooncomplex De Lisse en binnenkort ook het medisch centrum aan de Floralaan. Voorheen werden deze locaties door hondenbezitters gebruikt om de hond uit te laten. Aangezien deze locaties, voorheen braakliggende terreinen, zijn komen te vervallen hebben hondenbezitters onvoldoende tot geen gelegenheid meer om de hond dicht bij huis, in het centrum van Asten, uit te laten.

Naast de vervuiling en de verontreiniging van trottoirs, plantsoenen en speelgelegenheden kan de ontlasting van honden oorzaak zijn van infectieziekten, met name worminfecties bij kinderen die veelvuldig in een zandbak spelen. Een ander aspect waar weinigen bij stilstaan is de overlast die plantsoenmedewerkers dagelijks ondervinden, zoals bij het handmatig verwijderen van onkruiden, zwerfvuil en bij het maaien van gras. Ook kunnen loslopende honden gevaar opleveren en overlast veroorzaken.

In het verleden zijn op verschillende manieren acties gehouden en voorlichting verstrekt. Maar net zoals het aanbrengen van verbodsborden bij speelplekken, trapvelden en het evenemententerrein Loverveld, levert dit onvoldoende resultaat op.

Kortom de knelpunten zijn:

- Onvoldoende uitlaatmogelijkheden voor honden met name in het centrum van Asten;
- Vervuiling van speelplekken, trapvelden en trottoirs binnen de gemeente Asten;
- Kans op infectieziekten veroorzaakt door spouwormen;
- Overlast en (verkeers-) gevaar als gevolg van loslopende honden.

1.3 Doelstelling

Doelstelling van het te voeren beleid is met name gericht op het verminderen van overlast aan derden.

Hoewel het probleem in wezen een mentaliteitsprobleem betreft, kan dit probleem niet primair worden opgelost door een mentaliteitsverandering teweeg willen brengen door enkel in te spelen op een bepaald gewenst gedrag. Uit ervaringen elders, o.a. in de Gemeente Gemert-Bakel en Someren, is gebleken dat het zwaartepunt dient te liggen op het aanbrengen

van goede voorzieningen en strenge handhaving van de regels. Medewerking van de hondenbezitter wordt hierdoor in zekere zin afgedwongen. Daarnaast dient het beleid niet alleen gericht te zijn op de huidige situatie maar dient ook in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Bij het ontwikkelen van nieuwe woonlocaties en reconstructies dienen voorzieningen om honden uit te laten meegenomen te worden in de ontwerpfase. Interne communicatie is hierbij van groot belang.

Kortom de doelstellingen zijn:

- Het terug dringen van de overlast van hondenpoep in de woonomgeving (paden, trottoir, speelplaatsen, verblijfsterreinen, winkelcentra e.d. alsmede bij terreinen met een recreatieve functie);
- Het opzetten van een duidelijke en werkbare regelgeving en het scheppen van duidelijkheid voor zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters;
- Het stimuleren van positief gedrag door het aanbrengen van goede voorzieningen;
- Strenge handhaving van het beleid.

1.4 Werkwijze

Diverse gemeenten in Nederland hebben pogingen ondernomen om de overlast van honden terug te dringen. Niet alle methoden bleken even succesvol. Binnen Europa is Frankrijk het verst gevorderd op dit gebied. Uit de beschikbare informatie blijkt dat de volgende factoren belangrijk zijn voor succes:

- a. Het creëren van draagvlak
- b. Effectieve voorzieningen
- c. Gerichte aanpak, afgestemd op de locatie
- d. Goede informatie en communicatie
- e. Definiëring van een pilotgebied
- f. Buurt- / wijkbeheer en milieuwachter
- g. Duurzame beleidsvoering

Aan de hand van deze factoren is het hondenbeleid voor Asten uitgewerkt.

a. Het creëren van draagvlak

Verschillende doelgroepen hebben met het hondenbeleid te maken. Zowel hondenbezitters als mensen zonder hond kunnen overlast ondervinden. Daarom moet een breed draagvlak gecreëerd worden. Om deze reden is het aanscherpen van het huidige hondenbeleid in samenwerking met de inwoners van de gemeente gebeurd. Goed en duidelijk communiceren is hierbij noodzakelijk geweest. Alleen voorlichting en het verstrekken van informatie is hierbij niet voldoende. Het is van groot belang dat de gemeente luistert naar de problemen die niet hondenbezitters en de hondenbezitters ervaren. Hierin kunnen verschillen aanwezig zijn. Daartoe is eerst een enquête onder 300 inwoners gehouden. De resultaten zijn verwerkt en de conclusies zijn opgenomen in de bijlagen van deze beleidsnotitie. Later worden de voorgestelde voorzieningen teruggekoppeld naar de bewoners via enkele publicaties in Peelbelang, via de buurtverenigingen en wijk/dorpsraden.

b. Effectieve voorzieningen

De resultaten van de enquête zijn gebruikt bij het verder uitwerken en het treffen van voorzieningen en maatregelen voor het hondenbeleid. De aangewezen plekken zijn getoetst aan het bestemmingsplan. Bij de keuze en de aanleg van voorzieningen dient de gemeente rekening te houden met een aantal factoren, namelijk:

- oprichten van een netwerk van voorzieningen;
- integratie in de omgeving;

- eenvoud van ontwerp;
- kosten in relatie tot het gewenste effect en onderhoud;
- regelmatige ontsmetting of reiniging.

c. Gerichte aanpak, afgestemd op de locatie

Afhankelijk van de beschikbare ruimte en de overige functies in de openbare ruimte is bekeken welke aanpak het gewenste resultaat oplevert. Dit heeft tot gevolg dat in de kern Asten andere voorzieningen, worden getroffen, zoals de aanleg van hondentoiletten, dan in wijken waar relatief meer groen aanwezig is, waar het mogelijk is om uitlaatstroken aan te leggen.

d. Goede informatie en communicatie

Hierbij is het van belang geregeld de publiciteit op te zoeken met een positieve toonzetting. Door continuïteit van acties cq. publicaties blijven bewoners op de hoogte van het beleid en kan een gedragsverandering ook worden bewerkstelligd en behouden blijven. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van verschillende middelen zoals de lokale pers, posters, folders e.d. Door tevens te zorgen voor extra informatie bij voorzieningen zoals in de wachtkamer bij dierenartsen, op het gemeentehuis en andere openbare gebouwen, hondenclubs, dierenzaken, plaatselijke afdeling van de dierenbescherming, asiel en informatiemateriaal voor scholen, kunnen veel mensen worden geïnformeerd.

e. Definiëring van een pilotproject

Geadviseerd wordt om alvorens van start te gaan met het hondenbeleid een pilotgebied te selecteren waar het nieuwe beleid kan worden getest. Aangezien het beleid voor de Gemeente Asten alleen verder wordt aangescherpt, wordt afgezien van een pilotproject. Binnen de gemeente is inmiddels voldoende ervaring opgedaan met het huidige beleid.

f. Buurt- / wijkbeheer en milieuwachter

Het is van belang dat de gemeente iemand verantwoordelijk stelt voor het hondenbeleid. Hij of zij moet de uiteenlopende werkzaamheden coördineren en delegeren aan gespecialiseerde diensten, instellingen, bedrijven enz. Hierin kunnen de buurtbeheerders c.q. wijkbeheerders een belangrijke rol in vervullen. Zij vormen het aanspreekpunt van de betreffende buurt.

g. Duurzame beleidsvoering

Het hondenbeleid moet een permanent aandachtspunt van de gemeente blijven. Het veranderen van gedrag door voorlichting vergt vele jaren. Nieuw gedrag moet een gewoonte worden en moet worden gestimuleerd. Gedacht wordt aan het onderhoud van de voorzieningen, het met regelmaat houden van educatieve of informatieve acties, het regelmatig evalueren van het beleid, het stimuleren van positief gedrag en het remmen van negatief gedrag.

1.5 Leeswijze

In hoofdstuk 2 wordt de huidige situatie verwoord. Kort wordt aangegeven wat de juridische kaders zijn, op welke wijze gecommuniceerd wordt naar de bewoners en wat de beleving is. Aan de hand van deze gegevens is in kaart gebracht wat de knelpunten zijn. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de gewenste situatie beschreven. Hierin worden voorstellen gedaan op het gebied van communicatie en voorlichting, handhaving en het creëren van hondenuitlaatvoorzieningen. Hoofdstuk 4 bevat het uitvoeringsplan en de financiële onderbouwing.

Bij deze notitie horen enkele bijlagen ter ondersteuning van het voorgestelde beleid.

2 De huidige situatie

2.1 Juridische kaders

In 1994 is de Nota hondenoverlast vastgesteld en heeft geleid tot het aanpassen van de Algemene Plaatselijke Verordening. In de APV is nu opgenomen dat honden in de bebouwde kom altijd aangelijnd moeten zijn en heeft de Gemeente Asten de zogenaamde 'verbod- en gedoogzones' ingesteld. Honden mogen niet voor het publiek toegankelijke plekken zoals speelplaatsen, zandbakken, speelweides, trap- en sportvelden, schooltuinen en bijzondere plekken, lopen of hier hun behoefte doen. Dit geldt tevens voor het gedeelte van de weg dat is bestemd voor voetgangers. Doet de hond dat toch dan is de eigenaar of houder van de hond verplicht er voor te zorgen dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd. Naast de hiervoor reeds aangegeven verboden plaatsen zijn ook 't Loverveld, het Burgemeester Ploegmakerspark en het Moussaultpark als zodanig door het college aangewezen. In de folder "Hondenoverlast binnen de perken" zijn de verbod- en gedoogzones aangegeven. Gedoogzones zijn plaatsen waar de hond zijn behoefte mag doen zonder dat daar een opruimplicht geldt. Voor buiten de bebouwde kom gelden geen verbod- of gedoogzones en hoeft de hond, buiten de bos- en natuurgebieden, niet aangelijnd te zijn. In bossen en natuurgebieden is op bebording aangegeven wat de openstellingregeling inhoudt. Hierin staat o.a. aangegeven dat honden aangelijnd moeten zijn.

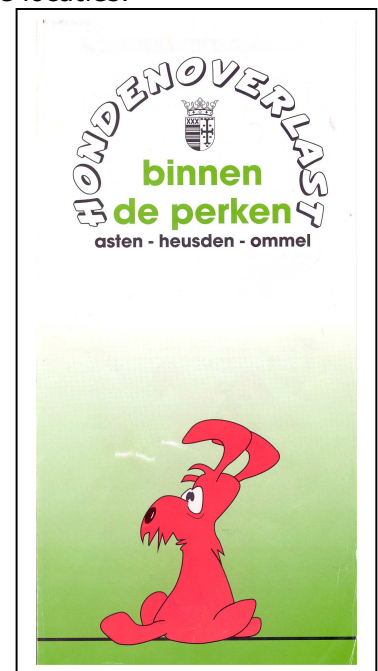
Samenvattend in de APV zijn de volgende regels opgenomen:

- Binnen de bebouwde kom, honden aan de lijn;
- Speelvoorzieningen, trap- en sportvelden en de parken 't Loverveld, Burgemeester Ploegmakerspark en Moussaultpark, zijn verboden terrein voor honden;
- Hondeneigenaren zijn verplicht ervoor te zorgen dat de hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op voor het publiek toegankelijke plekken zoals speelplaatsen, zandbakken, speelweides, trap- en sportvelden, schooltuinen en de parken. Dit geldt tevens voor het gedeelte van de weg dat is bestemd voor voetgangers;
- Hondeneigenaren hebben een opruimplicht voor bovengenoemde locaties.

Binnen de gemeente wordt niet gecontroleerd en vindt geen handhaving plaats door bijvoorbeeld een milieuwachter c.q. hondenwachter.

2.2 Voorzieningen en voorlichting

In de folder "Hondenoverlast binnen de perken", uitgegeven door de gemeente, wordt aangegeven waar welke voorzieningen binnen de kern van de gemeente liggen. De voorzieningen worden niet aangeduid door middel van bebording en momenteel ook niet gereinigd. Naast deze folder wordt relatief weinig aandacht besteed aan het beleid en nauwelijks voorlichting gegeven.

Figuur 1-1 Huidige folder

2.3 Beleving bij bewoners

Naar aanleiding van de enquête over hondenoverlast die in oktober 2003 is gehouden, hebben 148 huishoudens hierop gereageerd, waarvan 45 huishoudens met één of meerdere honden en 103 huishoudens zonder hond. Uit de enquête is gebleken dat met name niet hondenbezitters overlast onder vinden. De grootste ergernis wordt veroorzaakt door hondenpoep en blaffende / agressieve honden. Hondenbezitters geven zelf ook aan overlast te ondervinden van hondenpoep, dat, volgens hen, te wijten is aan het beperkte aantal voorzieningen. (Zie bijlage I 'Resultaten enquête').

2.4 Knelpunten

Naar aanleiding van de enquête is gebleken dat op een aantal plekken behoefte is aan extra voorzieningen en dienen bestaande uitlaatstroken opgeknapt te worden. In het algemeen kan gesteld worden dat het centrum van de kern Asten, de wijken Sterrenwijk, Appelbuurt en Ostade als een probleemgebied kan worden aangemerkt. Voorheen werden de braakliggende terreinen gebruikt als uitlaatstrook. Het aantal braakliggende terreinen neemt echter af vanwege de bouw van nieuwe woningen.

Daarnaast is niet voor iedereen duidelijk waar de huidige voorzieningen liggen en waar men wel of juist niet met de hond mag komen. Veel mensen beschouwen de hond als een volwaardig lid van het gezin en nemen de hond dan ook graag mee naar de speelplekken en andere recreatieve voorzieningen zoals parken en het bos. Dit wordt niet altijd op prijs gesteld door andere bezoekers.

3 Gewenste situatie

3.1 Visie

Gezien de knelpunten in de gemeente Asten, verwoord in paragraaf 2.4, wordt duidelijk dat het hondenbeleid permanent een aandachtspunt moet blijven van de gemeente. Het veranderen van gedrag door de aanleg van voorzieningen en voorlichting vergt vele jaren. Het nieuwe gedrag moet een gewoonte worden en de gemeente zal het moeten blijven stimuleren. Belangrijk hierbij is duidelijkheid voor iedereen, zowel hondenbezitters als niet hondenbezitters moeten weten waar ze aan toe zijn zodat men elkaar op zaken kan aanspreken. Om dit te bereiken wordt een duidelijk uitgangspunt gekozen, namelijk:

" Men mag overal met de hond komen, echter de hond mag alleen zijn behoefte doen op die plaatsen waar staat aangegeven dat dat mag."

Met het kiezen van dit uitgangspunt wordt duidelijk gemaakt dat de hond als volwaardig lid van het gezin wordt beschouwd en aangelijnd mee mag naar plaatsen waar men graag samen komt zoals op speelplekken, nabij scholen en in parken. Tevens wordt aangegeven waar de hond zijn behoefte moet doen, namelijk alleen op plaatsen waar aangegeven staat dat dat mag, zoals een hondentoilet of een hondenuitlaatstrook. Op alle andere plekken geldt een opruimplicht en dient de baas van de hond de behoefte op te ruimen. Men kan op deze wijze elkaar makkelijk aanspreken in ongewenste situaties.

3.2 Voorlichting en communicatie

3.2.1 Nieuwe folder

Er wordt een nieuwe folder opgesteld waarin duidelijk en op eenvoudige wijze het nieuwe beleid uitgelegd wordt. Het doel van de folder is mensen te informeren. Een negatieve benadering waarbij alleen de nadruk wordt gelegd op de hondenoverlast, met name hondenpoep is niet de insteek die gehanteerd wordt. De nadruk wordt gelegd op een positieve voorlichtende houding waarin alles wat met hondenbeleid samenhangt wordt toegelicht. In de folder wordt een kaart opgenomen waaruit blijkt waar de verschillende voorzieningen liggen. Tevens worden hierin de regels en nuttige adressen opgenomen. De folders worden huis-aan-huis verspreid en zijn te verkrijgen bij diverse instanties zoals gemeente, bibliotheek, dierenarts e.d.

3.2.2 Communicatie

Om het nieuwe beleid te laten slagen is goede voorlichting en communicatie noodzakelijk. Immers een mentaliteitsverandering is een proces van jaren. Door te zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeente kan tijdig worden gereageerd op knelpunten, waardoor bijsturing mogelijk is.

Bij het uitwerken en uitdragen van het nieuwe beleid worden tevens verschillende participanten betrokken. Hierbij moet, naast de gemeente, gedacht worden aan dierenartsen, kynologenclub, hondenfokkers, politiehondenclub, buurtverenigingen en wijk-en dorpsraden, basisscholen en kinderdagverblijven. Elk van deze participanten hebben hun eigen belang

bij een goed hondenbeleid en worden dan ook door de gemeente actief benaderd en gevraagd medewerking te verlenen aan voorlichting en het waarnemen van knelpunten. Op deze wijze is het ook mogelijk op langere termijn het beleid onder de aandacht te houden.

3.2.3 Campagnes

Om te zorgen dat het beleid onder de aandacht blijft worden regelmatig voorlichtingsacties georganiseerd. Via het houden van voorlichtingscampagnes op bijvoorbeeld scholen, bij demonstraties van verenigingen, op een drukke zaterdag in het centrum van Asten en andere evenementen, moet een zo breed mogelijk draagvlak gecreëerd worden bij zowel de hondenbezitter als niet-hondenbezitter. Positief gedrag moet worden gestimuleerd door een ludieke actie bij het startsein van het nieuwe hondenbeleid of het aanleggen van een honden-trimbaan als blijkt dat het beleid aanslaat.

3.3 Hondenvoorzieningen

3.3.1 Maatregelenplan

Creëren van hondentoiletten en uitlaatstroken

De gemeente legt extra voorzieningen aan waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen hondentoiletten en uitlaatstroken. Een hondentoilet is een kleine afgeschermdde strook, waar men de hond kan uitlaten. Deze zogenaamde hondentoiletten liggen veelal in de wijken en worden wekelijks gereinigd. Hondenuitlaatstroken zijn grote stroken gelegen (doorgaans) aan de rand van de wijken waar de hond zijn behoefte kan doen. Deze stroken worden niet afgezet en ook niet apart gereinigd, maar meegenomen in het reguliere maairegiem.

Bij het bepalen van geschikte locaties voor hondentoiletten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Loopafstand circa 200-250 meter;
- Strook is circa 60 m²;
- Zachte ondergrond;
- Goede bereikbaarheid via verharde paden;
- Voldoende verlichting;
- Situering nabij voorzieningen waar men graag samen komt.

In bijlage I is een tekening opgenomen waarop staat aangegeven waar welke voorzieningen worden gerealiseerd. Daarbij is zoveel mogelijk getracht aansluiting te zoeken bij die plaatsen waar nu al veel honden worden uitgelaten om hun behoefte te doen. Daarnaast is getracht om een zo groot mogelijke spreiding te realiseren. De aangewezen plaatsen zijn getoetst aan het bestemmingsplan en het groenstructuurplan, zodat bijv. geen voorzieningen te midden van aangewezen ecologische structuren komen te liggen.

Aanbrengen van bebording

Uitsluitend op plaatsen waar de hond zijn behoefte mag doen, nl. op een hondentoilet en een hondenuitlaatstrook zal bebording worden aangebracht. Op alle overige plaatsen (binnen de kom) is het verboden om een hond zijn behoefte te laten doen. Er worden dus verder geen borden aangebracht! Dit verhoogt tevens de sociale controle. Bij het maken van een keuze voor de bebording is rekening gehouden met de volgende punten:

- Duidelijk leesbaar;

- Een abstracte weergave van een hond zodat voorkomen wordt dat eigenaren van bepaalde rashonden zich aangesproken voelen.

De volgende bordes worden voorgesteld:

- Aanduidingsbord bij hondentoiletten, onder vermelding 'hondentoilet';
- Aanduidingsbord bij uitlaatstroken, onder vermelding van 'hondenuitlaatstrook'.

Figuur 1-2: voorbeeld van nieuwe bebording bij hondentoiletten

Aanbrengen van omheiningen

Het aanbrengen van omheiningen in de vorm van tot 1 meter hekwerken rondom de hondentoiletten verhoogt de duidelijkheid en verkeersveiligheid voor alle betrokkenen. Afhankelijk van de openbare inrichting is naar een passende oplossing gezocht waarbij vooral gelet is op de bereikbaarheid via verharde paden zodat ook minder validen makkelijk de hond uit kunnen laten.

Plaatsen van extra afvalbakken

Tijdens de inventarisatie naar geschikte plekken binnen de kernen Asten, Heusden en Omhel, is gebleken dat niet overal voldoende plaats is voor een hondentoilet of uitlaatstrook. Met namen in het centrum van de kernen is onvoldoende plaats. Om toch ook deze mensen iets te bieden en te voorkomen dat in de openbare ruimte overlast wordt ondervonden worden hier extra afvalbakken geplaatst waar men de behoefte van de hond in kan gooien, mocht dit nodig zijn. Dit zijn gewone afvalbakken waarin ook zwerfafval gedeponeerd wordt.

3.3.2 Richtlijnen voor beheer en onderhoud

Uitlaatvoorzieningen die vies zijn en niet regelmatig worden gereinigd, worden noch door de hond noch door hun baas gebruikt. Daarnaast is het belangrijk de uitlaatvoorzieningen regelmatig te reinigen om zoönosen te voorkomen. Zoönosen zijn infectieziekten die onder natuurlijke omstandigheden kunnen overgebracht van dier op mens. De meest voorkomende zoönose bij hond is de spoelworm (*toxocara canis*) waarmee hondenontlasting besmet kan zijn. Volwassen spoelwormen in de darmen van een hond kunnen via ontlasting terecht komen in de omgeving. Deze eitjes zijn besmettelijk na een periode van enkele weken. Afhankelijk van de bodemgesteldheid en weersomstandigheden kunnen de eitjes jarenlang in de bodem blijven. Daarom is het belangrijk dat de uitwerpselen worden opgeruimd voordat deze is weggespoeld door bijvoorbeeld regen.

In verband met de hygiëne worden de hondentoiletten structureel, 1x per week gereinigd. Het reinigen van de voorzieningen gebeurt met behulp van een maai-zuig combinatie. Het gras op de terreinen wordt gemaaid en meteen opgezogen, waarmee ook de uitwerpselen worden meegenomen en afgevoerd. Op druk bezochte plaatsen zoals het centrum van Asten, worden de afvalbakken twee maal per week gereinigd.

De uitlaatstroken betreffen brede bermen en bossages vooral aan de randen van de kernen en worden extensief beheerd. De hondenuitlaatstroken worden niet gereinigd maar periodiek gemaaid.

3.4 Nieuwe regelgeving en de Algemene Plaatselijke Verordening

Het nieuwe beleid heeft gevolgen voor de huidige regelgeving en de Algemene Plaatselijke Verordening.

Nieuwe regels

- Binnen de bebouwde kom dien(en)t hond(en) aangelijnd te zijn;
- Een hond mag alleen zijn behoefte doen op plaatsen waar staat aangegeven dat dat mag, namelijk op een hondentoilet en/of op een hondenuitlaatstrook;
- Er geldt een opruimplicht indien de hond zijn behoefte doet anders dan op een hondentoilet of uitlaatstrook;
- Men dient tijdens het uitlaten van de hond(en) een opruimmiddel bij zich te hebben;
- Een hond die zich binnen de bebouwde kom op de weg begeeft, moet op een zichtbare wijze een geldige hondenpenning dragen.
- Eigenaren van één of meerdere honden, wonend binnen de bebouwde kom, zoals vastgelegd in "de planologische komgrenzen", moeten jaarlijks hondenbelasting betalen;
- Er bestaan uitzonderingen op de belastingplicht.
- In bos- en natuurgebieden is de toegangsregeling zoals vermeld op de borden van toepassing.

Van Algemene Plaatselijke Verordening naar "Verordening Honden".

Bovenstaande regels dienen vertaald te worden in een nieuwe regelgeving. Gelijktijdig met de herziening van de belastingverordening zal een voorstel gedaan worden de artikelen in de APV die van toepassing zijn te weten art. 2.4.16 t/m 2.4.20 te wijzigen in de "verordening honden" van de gemeente Asten.

Opm. "Het verplicht stellen van het bij zich hebben van een opruimmiddel tijdens het uitlaten van de hond(en)"

Omdat de natuur zich niet altijd laat dwingen, is het denkbaar dat de hond tijdens het uitlaten zijn behoefte doet op een plaats waar dat niet is toegestaan, of te wel buiten de aangegeven hondenuitlaatvoorzieningen. Een oplossing voor deze 'kleine ongelukken' is het aan begeleiders van honden opleggen van de verplichting een (goedgekeurd) hulpmiddel, bijvoorbeeld een zakje en een schepje, bij zich te hebben, waarmee de behoefte van een hond opgeruimd kan worden. De uitwerpselen dient men vervolgens te deponeren in de (bestaande) afvalbakken.

Het Loverveld, Burg. Ploegmakerspark, speelplekken en trapvelden worden toegankelijk voor honden

De hond mag nu binnen de bebouwde kom, mits hij is aangelijnd overal komen. De hond wordt gezien als een volwaardig lid van het gezin. Dit betekent dat de hond mee moet kunnen naar het park of een speelplek. Op strategische plekken in de parken en in de directe nabijheid van speelplekken zijn voorzieningen aangebracht waar de hond zijn behoefte kan doen.

3.5 Handhaving

Een juridische regeling, zoals de APV, geeft nog geen garanties dat de regels ook daadwerkelijk worden nageleefd. Effect van de maatregelen is alleen te verwachten indien ook daadwerkelijk tegen overtreders van de voorschriften wordt opgetreden. Een intensieve controle is daarvoor noodzakelijk. Bij aanvang van het nieuwe beleid wordt hierop toegezien

door een hondenwachter/milieuwachter. Door het aanbrengen van de voorzieningen zoals hiervoor genoemd en de aanpassing van de regelgeving wordt handhaven eenvoudiger. Het handhaven dient uitgevoerd te worden door een medewerker met opsporingsbevoegdheid. Het takenpakket betreft niet alleen het handhaven van het beleid, ook het geven van voorlichting en het melden van beschadigingen aan de voorzieningen. Uit ervaringgegevens van andere gemeenten blijkt dat het controleren op naleving van de regels en het verstrekken van voorlichting minimaal 12 tot 18 uur per week kost, dat neerkomt op ongeveer 3 uur per dag op gevarieerde tijden.

Het voordeel is dat binnen de gemeente een apart aanspreekpunt aanwezig is en goed op de hoogte is van de situatie in Asten. Het nadeel is dat extra formatie nodig is en uit de praktijk blijkt dat het niet gemakkelijk is om iemand te werven voor enkele uren per dag op wisselende tijden. Dit nadeel zou deels ondervangen kunnen worden door samen te werken met beide buurgemeenten Deurne en Someren en gezamenlijk iemand aan te nemen voor handhaving en controle.

3.6 Hondenbelasting

Het aanleggen en het onderhouden van de nieuwe voorzieningen kost geld evenals het geven van voorlichting, daarom is gezocht naar financieringsmiddelen voor het nieuwe beleid. Voorgesteld wordt om de gemeentelijke belastingen aan te wenden voor de financiering, waarbij twee mogelijkheden zijn, namelijk het invoeren van hondenbelasting of het verhogen van de OZB belasting.

Bij het invoeren van een aparte belasting, hondenbelasting, wordt er van uitgegaan dat de vervuiler betaalt, in dit geval de hondenbezitter. Om dit te bereiken dient de hondenbelasting bestemd te worden als 'doelbelasting' en de inkomsten moeten aangewend worden voor de financiering van maatregelen. Het moet voor de hondenbezitter zichtbaar zijn dat met het geld hieraan iets wordt gedaan. Dit resulteert in minder overlast en uiteindelijk tevreden hondenbezitters en niet hondenbezitters. Aangezien het gaat om voorzieningen die in de bebouwde kommen worden aangelegd, dienen alleen hondenbezitters die volgens de "planologisch vastgestelde komgrenzen", binnen de gemeente Asten wonen, hondenbelasting te betalen.

Bij het verhogen van de OZB betaalt iedereen iets extra's voor het onderhoud van de voorzieningen. Het bedrag is aanzienlijk lager dan bij de invoering van hondenbelasting en de invoering is eenvoudiger dan aangezien voor hondenbelasting een aparte registratie noodzakelijk is. Echter het nadeel is dat ook mensen die geen hond hebben gedwongen worden mee te betalen.

Tijdens vooroverleg is door de wethouder aangegeven dat de voorkeur uitgaat naar het profijtbeginsel, namelijk de vervuiler betaalt.

3.6.1 Hondenbelasting binnen DAS gemeenten

Tarieven

De gemeente Deurne en Someren hanteren een progressief systeem, dat wil zeggen dat voor elke volgende hond een hoger tarief moet worden betaald dan voor de eerste hond. Onderstaand overzicht laat zien welke tarieven beide gemeenten hanteren: (*tarieven 2005*)

Aantal honden	Gemeente Deurne	Gemeente Someren
1 ^e hond	€ 45,38	€ 40,32
2 ^e hond	€ 90,76	€ 60,96
3 ^e hond	€ 136,14	€ 60,96
Kennel **	€ 260,62	€ 111,36

** men komt alleen voor een kenneltarief in aanmerking indien men een registratiebewijs heeft van de Raad van beheer op Kynologisch gebied.

Controlemogelijkheden

Ten aanzien van de invoering van de hondenbelasting horen enkele kritische aantekeningen. De administratieve verwerking en het controleren is een lastige en kostbare zaak. Gebleken is dat burgers creatief zijn in het ontduiken van de belasting. Bij het navragen van ervaringen bij de buurgemeente Someren bleek dat zij een effectieve methode hadden ontwikkeld waarbij de preventieve werking hoog is. De gemeente Someren controleert elk jaar circa 1500 adressen met huis aan huisbezoeken door een gerechtelijke deurwaarder. Binnen vier jaar is elke straat een keer aan bod geweest. De controles worden vooraf aangekondigd in de plaatselijke krant en voorzien van een aangiftekaart. Men is dan in de gelegenheid om zich als nog op te geven. Deze methode is niet geheel kostendekkend, dat wil zeggen dat de kosten voor het inhuren van een deurwaarde niet gecompenseerd worden door de extra belastingplichtigen die een dergelijke actie oplevert. Wel is gebleken dat de preventieve werking hoog is aangezien het aantal huishoudens met een hond vrij constant is gebleven in de loop der jaren.

Daarnaast maken de gemeente Deurne en Someren gebruik van een hondenpenning. De penning dient als bewijs dat voldaan is aan de belastingplicht. De penning wordt om de 4 tot 5 jaar vervangen voor een nieuwe. Het voordeel van een penning is dat men makkelijk kan zien dat de eigenaar van de hond de hondenbelasting betaald heeft. Nadeel is dat, aangezien de penning niet jaarlijks vervangen wordt, niet te controleren is of de eigenaar van de hond elk jaar ook daadwerkelijk betaalt als hij reeds de penning in zijn bezit heeft. Voor de gemeente Asten stellen wij voor om bovengenoemde redenen jaarlijks een nieuwe hondenpenning uit te geven.

3.6.2 Voorstel hondenbelasting in de gemeente Asten

Hondenbelasting als doelbelasting

Bij het invoeren van een aparte belasting, hondenbelasting, wordt er van uitgegaan dat de vervuiler betaalt, in dit geval de hondenbezitter. Om dit te bereiken dient de hondenbelasting bestemd te worden als 'doelbelasting', en de inkomsten moeten worden aangewend voor de financiering van maatregelen. Het moet voor de hondenbezitter zichtbaar zijn dat met het geld hieraan iets wordt gedaan. Dit resulteert in minder overlast en uiteindelijk tevreden gebruikers van de openbare ruimte.

Aangezien het gaat om voorzieningen die in de bebouwde kom worden aangelegd, dienen alleen hondenbezitters woonachtig binnen de vastgestelde "planologische komgrenzen" binnen de gemeente Asten hondenbelasting te betalen. Jaarlijks wordt nadat het geld is ontvangen een geregistreerde hondenpenning uitgereikt aan de belastingplichtige, die zichtbaar door de hond moet worden gedragen wanneer deze zich op de weg bevindt.

Tarieven gemeente Asten

Naar aanleiding van de tarieven die worden gehanteerd door de buurgemeenten Deurne en Someren wordt voorgesteld voor de gemeente Asten eveneens een progressiesysteem te hanteren waarvan het tarief voor de 1^e hond € 40, = bedraagt. Voor een tweede hond wordt het tarief € 59, =. Voor een derde en volgende hond wordt het tarief € 88, =. Als iemand twee honden heeft, moet dus € 99, = worden betaald. (€ 40, = plus € 59, = is € 99, =)

Aantal honden	Gemeente Asten
1 ^e hond	€ 40, =
2 ^e hond	€ 59, =
3 ^e en volgende hond	€ 88, =
Kenneltarief *	€ 132, =

** Voor honden gehouden in kennels die zijn geregistreerd bij de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland, geldt een vast bedrag per kennel (zogenaamd "kenneltarief") namelijk € 132, = per jaar.*

Controle

Na enig onderzoek is gebleken dat een waterdicht controle systeem niet bestaat. Het is wel mogelijk om de sociale controle te verhogen. Voorgesteld wordt om jaarlijks een hondpenning in te voeren als controlemiddel. Indien men een hond heeft dient deze aangemeld te worden waarna na betaling een penning wordt uitgegeven. Deze penning wordt jaarlijks verstrekt. Bij het overlijden dan wel verkoop van de hond dient de penning ingeleverd te worden, waarna overeenkomstig de vastgestelde verordening restitutie kan plaatsvinden. Via een geautomatiseerd systeem ontvangen de hondenbezitters jaarlijks een aanslag.

4 Uitvoeringsplan

4.1 Financiering

Het invoeren en handhaven van het nieuwe beleid kost geld. Daarnaast worden ook inkomsten verkregen door middel van hondenbelasting. Onderstaande paragrafen geven een overzicht van de lasten en de baten. Een uitgebreide onderbouwing is opgenomen in de bijlage 2 "Financiële onderbouwing".

4.1.1 Inkomsten

- Inkomsten d.m.v. hondenbelasting

De gemeente Asten heeft circa 16.000 inwoners waarvan naar schatting 1125 huishoudens met één hond en 168 (15 %) met een tweede hond. Uitgaande van een belastingtarief van € 40,00 voor een eerste hond en € 59,00 voor een tweede hond, levert dit € 54.912, = per jaar op.

4.1.2 Uitgaven

Voor het realiseren van de voorzieningen zijn de volgende bedragen geraamd (exclusief BTW):

A. Aanlegkosten

<u>item:</u>	<u>Kosten:</u>
Hondentoilet (circa 30 stuks)	16.280, =
Hondenuitlaatstrook (circa 14 stuks)	1.360, =
Plaatsen afvalbakken (circa 15 stuks)	3.000, =
Stelpost onvoorzien	1.500, =
Totaal	22.140, =

B. Onderhoud (extern)

<u>item:</u>	<u>Kosten:</u>
Onderhoud hondentoilet (30 stuks)	14.790, =
Klein onderhoud / reparatie p.m.	1.000, =
Totaal	15.790, =

C. Handhaving en invoering belasting (intern)

<u>item:</u>	<u>Kosten:</u>
Hondenwachter (14 uur per week)	25.200, =
Aanslagoplegging (aannamen 150 uur)	5.176,50
Drukkosten aanslagen hondenbelasting	400, =
Invoering hondenpenning	2.800, =
Totaal	33.576,50

D. Voorlichting en communicatie

<u>item:</u>	<u>Kosten:</u>
Foldermateriaal (oplage 5.000 stuks)	1.240, =
Bijdragen aan campagne p.m.	<u>1.250, =</u>
Totaal	2.490, =

Overzicht

- Eenmalige kosten (item A+ deel van D)

<u>item:</u>	<u>Kosten:</u>
Aanleg	22.140, =
Foldermateriaal (p.m.)	<u>1.240, =</u>
Totaal	23.380, =

- Structurele kosten en baten (B+C+item van D)

<u>Lasten</u>		<u>Baten</u>	
Onderhoud	15.790, =	Inkomsten uit belasting	54.912, =
Personeel (handhaving + aanslagoplegging en invoering penning)	33.576,50		
Voorlichting & campagne	1.250, =		
totaal	50.616,50	Totaal	54.912, =

- Kosten totaal

<u>Lasten</u>		<u>Baten</u>	
Aanleg	22.140, =	Inkomsten uit belasting	54.912, =
Onderhoud	15.790, =		
Voorlichting & campagne	2.490, =		
Personeel	30.776,50		
Hondenpenning	2.800, =		
Totaal	73.996,50	totaal	54.912, =
		Tekort	19084,50

Opm: bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op een heel jaar. Als wordt besloten om per 1 juli 2005 de maatregelen in te voeren veranderen de bedragen (zie bijlage II)

Binnen het tarief van de hondenbelasting is een toeslag opgenomen van € 2,20 nodig om de investeringskosten af te dekken. Hiermee is het tekort afgedekt in de begroting.

Bijlagen

- Resultaten van de enquête, bijlage I
- Financiële onderbouwing, bijlage II
- Communicatieplan, bijlage III
- Reacties inspraak, bijlage IV
- Overzichtstekeningen voorzieningen, bijlage V

Bijlage I: Resultaten enquête

Bijlage II: Financiële onderbouwing

Bijlage III: Communicatieplan

Bijlage IV: Reacties inspraak

Bijlage V: Overzichtstekeningen voorzieningen